

Brussel, 24 mei 2019
(OR. en)

9437/19

ATO 56
RECH 271
SAN 256

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (2e deel)/de Raad
Betreft:	Nucleaire en radiologische technologieën en toepassingen die geen verband houden met energieopwekking - Aanneming van conclusies van de Raad

1. Gelet op het feit dat nucleaire en radiologische technologieën een belangrijke rol spelen op vitale gebieden als geneeskunde, industrie, onderzoek en milieu, heeft het voorzitterschap voorgesteld conclusies van de Raad aan te nemen over nucleaire en radiologische technologieën en toepassingen die geen verband houden met energieopwekking.
2. Na intensieve besprekingen in de Groep atoomvraagstukken is er consensus bereikt over de tekst in de bijlage¹.

CONCLUSIE

3. Het Comité van permanente vertegenwoordigers wordt derhalve verzocht de Raad voor te stellen de bijgaande ontwerpconclusies als A-punt in een komende zitting aan te nemen.

¹ Hierover liep van 17 tot en met 22 mei 2019 een stilzwijgende procedure, die succesvol was.

ONTWERPCONCLUSIES VAN DE RAAD

over nucleaire en radiologische technologieën en toepassingen die geen verband houden
met energieopwekking

Onderkennend

- dat nucleaire en radiologische technologieën buiten de kernenergie om een belangrijke rol spelen op vitale gebieden als geneeskunde, industrie, onderzoek en milieu, en op talrijke manieren aan EU-burgers ten goede komen, en IN HET BESEF VAN de significante bijdrage die de nucleaire wetenschap kan leveren bij het aangaan van maatschappelijke uitdagingen;
- dat op grond van Euratom-wetgeving het niet met energieopwekking verband houdende gebruik van nucleaire en stralingstechnologieën terdege moet worden verantwoord, de bescherming van het publiek, patiënten en personeelsleden tegen straling adequaat moet worden geoptimaliseerd en dat radioactief afval en verbruikte splijtstof die niet van energieopwekking afkomstig zijn, veilig moeten worden verwijderd;
- de conclusies van de Raad van 2009², 2010³ en 2012⁴ over de voorzieningszekerheid van radio-isotopen voor geneeskundig gebruik in de Europese Unie, en NOTA NEMEND van het rapport van het Voorzieningsagentschap van Euratom van 2015 en van de nota van het voorzitterschap van 2016⁵ over hetzelfde onderwerp;
- dat de totale voorziening van medische radio-isotopen sinds 2012 wordt gemonitord door het Europees Waarnemingscentrum voor de voorziening van medische radio-isotopen, dat met name toeziet op de coördinatie van reactorroosters en een grote rol heeft gespeeld bij het vermijden van aanzienlijke tekorten aan medische radio-isotopen in de EU;
- de rol van het Voorzieningsagentschap van Euratom voor het waarborgen van de voorziening van nucleair bronmateriaal dat nodig is voor splijtstoffen van onderzoeksreactoren en targets voor de productie van medische radio-isotopen, en NOTA NEMEND VAN het herziene rapport⁶ over het veiligstellen van de Europese voorziening van tot 19,75 % verrijkte uraniumsplijtstof voor onderzoeksreactoren en de productie van medische radio-isotopen;

² Doc. 17025/09.

³ Doc. 16358/10.

⁴ Doc. 17453/12.

⁵ Doc. 8403/16.

⁶ http://ec.europa.eu/euratom/docs/ESA_HALEU_report_2019.pdf

- de recente vooruitgang in diverse lidstaten met de conversie van hoogverrijkt ("HEU") naar hoger laagverrijkt uranium ("High-Assay LEU")⁷, de hogere productiecapaciteit voor radio-isotopen en het lanceren of vooruithelpen van projecten voor nieuwe productiefaciliteiten, waaronder onderzoeksreactoren en alternatieve technologieën;
- dat de productie van bronmaterialen voor de voorzieningsketen voor medische radio-isotopen van belang is voor het verhogen van de bestendigheid van de Europese voorzieningsketen en het verminderen van de afhankelijkheid van buitenlandse actoren;
- de conclusies van de Raad van 2015⁸ over de rechtvaardiging van medische beeldvorming die gepaard gaat met blootstelling aan ioniserende straling, waarin werd opgeroepen tot verbeterde uitvoering op diverse gebieden van Richtlijn 2013/59/Euratom⁹;
- de door de Commissie georganiseerde conferentie over het aangaan van maatschappelijke uitdagingen door vooruitgang te boeken met de medische, industriële en onderzoekstoepassingen van nucleaire en stralingstechnologie, van 20 en 21 maart 2018, de eveneens door de Commissie georganiseerde technische workshop over medische radio-isotopen in de toekomst, van 7 februari 2019 in Brussel, en de Europese studie over medische, industriële en onderzoekstoepassingen van nucleaire en stralingstechnologie¹⁰;
- dat de rol die nucleaire en radiologische technologieën zonder verband met energie-opwekking vervullen bij het verwezenlijken van Agenda 2030 internationaal worden erkend en dat het belang van deze activiteiten uitdrukkelijk wordt onderstreept in zeven duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, alsmede de actieve rol van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) bij het ondersteunen van landen bij het gebruik van nucleaire en stralingstechnologieën die geen verband houden met energieopwekking, teneinde de duurzameontwikkelingsdoelen te helpen verwezenlijken,

⁷ "High-Assay LEU" (HALEU) is uranium dat tot tussen 5 en 20 % verrijkt is met uranium-235. In de praktijk wordt tot 19,75 % verrijkt uranium gebruikt als HALEU-brandstoffen van onderzoeksreactoren en targets voor de productie van radio-isotopen.

⁸ Doc. 14617/15.

⁹ Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom (PB L 13 van 17.1.2014, blz. 1).

¹⁰ <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/european-study-medical-industrial-and-research-applications-nuclear-and-radiation-technology>

1. VERWELKOMT het voorbereidende werk van de Commissie voor het uitwerken van een strategische agenda voor medische, industriële en onderzoekstoepassingen (SAMIRA) van nucleaire en stralingstechnologie.
2. BENADRUKT het belang van de afronding van de door de Commissie uitgevoerde studies ter verbetering van het inzicht in de EU-markt voor medische radio-isotopen in samenwerking met de lidstaten¹¹.
3. VERZOEKT de Commissie steun te verlenen voor onderzoek naar onderwerpen met betrekking tot toepassingen van nucleaire en radiologische technologieën die geen verband houden met energieopwekking, zoals medische toepassingen van ioniserende straling, verbeterde splijtstoffen voor de productie van medische radio-isotopen en een geoptimaliseerd gebruik van Europese onderzoeksreactoren, en BENADRUKT het belang van tijdige totstandbrenging van het stappenplan voor onderzoek naar medische toepassingen¹².
4. STEUNT de continue monitoring van de productieketen van medische radio-isotopen door het Europees Waarnemingscentrum voor de voorziening van radio-isotopen en de inspanningen en acties van het Voorzieningsagentschap van Euratom ter waarborging van de zekerheid inzake voorziening van bronmaterialen.
5. VERZOEKT de Commissie een actieplan uit te werken met prioritaire gebieden en met specifieke acties die op die gebieden ondernomen moeten worden. Het actieplan moet meer bepaald tot doel hebben te zorgen voor een zekere voorziening van radio-isotopen voor medisch gebruik in de EU, voor een betere stralingsbescherming en veiligheid voor Europese patiënten en medisch personeel, in overeenstemming met de doelstellingen van Richtlijn 2013/59/Euratom, en innovatie te bevorderen op het gebied van medische toepassingen van radio-isotopen, radiofarmaceutica en ioniserende straling.

¹¹ JRC SMeR-studies, SMeR-1 naar diagnostische radio-isotopen, voltooid in 2018, en SMeR-2 naar therapeutische radio-isotopen, start gepland in 2019.

¹² UITVOERINGSBESLUIT VAN DE COMMISSIE van 14.12.2018 betreffende de financiering van indirecte acties in het kader van Verordening (Euratom) nr. 2018/1563 van de Raad en tot vaststelling van het werkprogramma voor 2019-2020.

6. BEKLEMT OONT dat de nucleaire en radiologische wetenschap, -technologie en toepassingen inspelen op en voorzien in een breed scala van sociaal-economische behoeften in alle lidstaten, op gebieden als geneeskunde, levensmiddelen en landbouw, milieu, industrie, materialen, ruimte en cultureel erfgoed, en MERKT OP dat alle lidstaten profijt hebben van de toepassing van radiologische en nucleaire technologieën op de bovengenoemde gebieden.
7. ONDERSTREEPT de belangrijke bijdrage van de Europese nucleaire onderzoeksreactoren en -faciliteiten aan de ontwikkeling van niet met energieopwekking verband houdende toepassingen van nucleaire en radiologische technologieën, en WIJST EROP dat het veiligstellen van de splijtstofvoorziening en het toepassen van veilige en duurzame oplossingen voor het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval uit die reactoren en faciliteiten een grote verantwoordelijkheid zijn voor de lidstaten en de vergunninghouders.
8. VERZOEKT de Commissie in samenwerking met de lidstaten te communiceren over de voordelen en de risico's van de verschillende niet met energieopwekking verband houdende toepassingen van nucleaire en radiologische technologieën.
9. ONDERSTREEPT het belang van een verdere opvoering van de capaciteitsopbouw van de lidstaten, met name door interregionale, regionale en nationale opleidingen en andere activiteiten op niet met energieopwekking verband houdende gebieden van de nucleaire en radiologische wetenschap, -technologie en -toepassingen.
10. DOET EEN BEROEP OP de Commissie en de lidstaten om te blijven inspelen op geconstateerde prioritaire behoeften en vereisten op het gebied van de niet met energieopwekking verband houdende nucleaire wetenschap, technologie en toepassingen.
11. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN om in samenwerking met de IAEA¹³ en andere relevante internationale organisaties, zoals de FAO en de WHO, verder te werken aan niet met energieopwekking verband houdende vormen van gebruik van nucleaire en stralingstechnologieën - en daarbij dubbel werk te vermijden -, mede wat betreft hun activiteiten die gericht zijn op het overdragen van niet met energieopwekking verband houdende nucleaire en radiologische technologieën aan met name ontwikkelingslanden, om hen te helpen bij het verwezenlijken van prioritaire doelstellingen op gebieden als gezondheid en voeding, levensmiddelen en landbouw, water en het milieu, dan wel industriële toepassingen.

¹³ Praktische regeling tussen de IAEA en de Europese Commissie over nucleairwetenschappelijke toepassingen, ondertekend in 2017.